

Федерація стрільби України (проблеми і пропозиції)

Федерацію стрільби України, яка поєднує спортсменів зі стрільби кульової та стендової, було створено у грудні 1996 року. В 2006 році вона вперше одержала статус «національної», дійсний до 2020 року. В 2010 році до неї приєдналась Федерація практичної стрільби. У 2014 році практична стрільба, за листом від свого відділення вибула з членів Федерації.

За Статутом Федерації склад її керівних органів переобирається кожні чотири роки. Це відбувається, практично, синхронно з завершенням олімпійських циклів. Тому доцільно і діяльність Федерації розглядати в тих же проміжках часу в порівнянні одного до другого. Причому, найбільш аргументовану оцінку цієї діяльності можна дати, якщо звертати основну увагу не тільки на кількісні, але і на її якісні показники.

Звичайно, результативність діяльності Федерації можна оцінювати рівнем розвитку видів спорту, їх популярністю та ступенем його охопту широких мас населення, їх досягненнями та авторитетом на вітчизняному та міжнародному рівнях.

Зараз стрілецькі види спорту розвивається у всіх регіонах України (за винятком Закарпатської, Чернівецької областей), в 11 з яких признані пріоритетними.

Основним завданням Федерації є сприяння удосконаленню системи підготовки висококваліфікованих спортсменів, тренерів, суддів, забезпеченню успішного виступу українських спортсменів на спортивних змаганнях. Про результативність цього напрямку роботи свідчить, насамперед, ефективність проведення внутрішньодержавних змагань.

В олімпійських циклах 2000 – 2019 років на офіційних змаганнях високого рангу (чемпіонати Європи та світу, змагання за Кубок світу) спортсмени України загалом піднімалися на п'єдестали пошани 514 разів та піднімали прапор України. 196 раз грав Гімн України у всіх зарубіжних країнах де проводилися офіційні міжнародні змагання. У 2000 році Мільчев Микола став Олімпійським чемпіоном, у 2004 році Костевич Олена стала Олімпійською чемпіонкою, У 2008 році в на Олімпійських іграх в Пекіні Петрів Олександр та Айвазян Артур стали олімпійськими чемпіонами, Юрій Сухоруков завоював срібну медаль, у 2012 році в Лондоні Олена Костевич завоювала дві бронзові медалі, у 2016 році в Ріо-де-Жанейро Сергій Куліш завоював срібну медаль. На сьогодні спортсмени Федерації вже завоювали шість олімпійських ліцензій на Олімпійські ігри 2020 в Токію, що дозволяють боротися у 10–ти олімпійських вправах.

1. Враховуючи досягнення спортсменів, тренерів України, існуючу інфраструктуру стрільби кульової в Державі, необхідно побудувати хоча б єдину олімпійську спортивно-стрілецьку базу по підготовці спортсменів

найвищого гатунку та в свою чергу проводити на цій базі всеукраїнські змагання, чемпіонати Європи, світу як серед дорослих спортсменів так і серед юніорів. На сьогодні в Україні олімпійська база підготовки сучасного міжнародного рівня відсутня.

У 1972 році в м. Львові на території навчально-спортивної бази літніх видів спорту Міністерства оборони України була побудована база підготовки зі стрільби кульової, яка згодом стала єдиною олімпійською базою підготовки національної збірної команди України. За всі попередні роки модернізація бази не проводилась і її рівень перестав відповідати міжнародному. В зв'язку з цим на цій базі припинилися проведення міжнародних змагань і вона стала єдиною комплексною базою домашньої підготовки національної команди та проведення Всеукраїнських змагань.

У 2018 році на базі виникла пожежа, яка знищила тири та стрілецьке обладнання. Для відновлення комплексу тирів Міністерство оборони замовило проектно - кошторисну документацію на відбудову комплексу тирів і будівництва фінального тиру сучасного рівня. Кошти на реалізацію цього проекту не виділені і збірна команда вимушена проводити підготовку за кордоном України. Враховуючи специфіку стрілецького виду спорту (придбання зброї та набоїв, зберігання зброї та набоїв, перевезення та використання) усі тири таких масштабів в усіх країнах побудовані і знаходяться у власності Держави. Також з моменту пожежі на цій базі Міністерством оборони України було розроблено та подано до Кабінету Міністрів України пакет документів щодо відбудови тирів та побудови фінального тиру. Міністерством молоді та спорту було направлено лист до Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Верховної Ради України стосовно важливості відбудови стрілецької олімпійської бази підготовки та включення цільових коштів для її реалізації. В Державному бюджеті кошти на відновлення такої бази не передбачені. Це питання треба ставити перед бюджетним комітетом.

2. Також питання, яке вкрай необхідно вирішити – це збереження системи існуючих тирів (система ДЮСШ, СДЮШОР, УФК) в нашій Державі, що дасть можливість виховувати талановиту молодь України. Така стурбованість обумовлена наступним. Суттєво скорочується і утруднюється функціонування тирів і спеціалізованих навчальних закладів, в яких тренується талановита молодь, з якої відбираються кандидати до складу національної збірної команди України. В попередні часи в Україні функціонувало більш ніж 20.000 тирів та стрільбищ. На сьогодні в кожній області залишилося від одного до трьох тирів та стрільбищ.

У 1993-94 роках представниками МВС спортивну зброю було вилучено та знищено по паперах, тири закриті. Надзусиллями ентузіастів – членів Федерації вдалося зберегти частину тирів і стрільбищ, але їх кількість сьогодні конче не вистачає для навчання і відбору талановитої молоді. Наші тренери з першого дня коли дитина приходить займатися спортивною стрільбою, виховують дітей в патріотичному дусі відносно нашої незалежної

ДЕРЖАВИ. З тренерами проводяться семінари по вихованню дітей в патріотичному дусі. Також діти навчаються правильно поводитися зі зброєю, що в свою чергу дуже важливо для подальшого дорослого життя. Це вирішення вкрай важливої проблеми для України.

На протязі останніх двадцяти років спортивно-стрілецька діяльність здійснюється відповідно наказу МВС України № 622 від 21.08.98 р. зі змінами - наказ від 05.05.2017 р. №364, діє з 27.06.2017 р. та з 2011 року додатково з затвердженою в Міністерстві юстиції та погодженою з МВС України Інструкції про порядок придбання, зберігання, обліку, охорони, перевезення і використання спортивної вогнепальної зброї та боєприпасів до неї суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.

При зміні структури МВС України та заснування Національної Поліції України функції дозвільної системи почав виконувати департамент превентивної діяльності. В більшість областей України було надано усне розпорядження керівництва Департаменту превентивної діяльності Національної Поліції України про вилучення спортивної зброї, не продовжуванню ліцензій на роботу тирів та стрільбищ, опечатування тирів та стрільбищ представниками регіональних служб превентивної діяльності. Такі дії, зі слів керівництва Департаменту превентивної діяльності Національної Поліції України, відбуваються в зв'язку з тим, що стрілецькі види спорту законодавчо не врегульовані хоча за 27 років існування держави стрілецький спорт існував на законних підставах і існуючих законодавчих та відомчих актів було достатньо. За цих вимог було внесено до Закону "Про фізичну культуру і спорт" поняття про "стрілецькі тири і стенди", поняття "спортивна вогнепальна зброя". Також Кабінетом Міністрів України було прийнято Постанову від 27.12.2018 № 1207 "Про затвердження Порядку придбання, зберігання, перевезення, використання спортивної зброї, боєприпасів до неї, утримання стрілецьких тирів, стрільби та стендів". Ця Постанова КМУ частково розблокувала проблему, але питання розвитку тирів та стрільбищ, які використовують спортивну зброю, відкриття нових штучно гальмуються Департаментом Превентивної діяльності Національної Поліції України. Це питання має бути розблакованим.

3. Федерація стрільби України декларує, що враховуючи не таку видовищність стрільби кульової як ігрових видів спорту та ряду інших, маємо проблему з залученням цільових спонсорів. Навіть виробники зброї і інших силових відомств не вважають за потрібне допомогати розвитку цього олімпійського виду, хоча нагальна потреба на сьогодні очевидна. В Україні відсутні законодавчі Акти щодо спонсорства та меценатства в спорті.

Популярне гасло демілітаризації Держави, яке виникло в наслідок підписання Будапештського меморандуму призвело до закриття тирів в навчальних закладах, масових тирів, вилучення і знищення спортивної малокаліберної зброї. Це призвело до падіння популярності спорту в суспільстві та припинення підтримки, зокрема фінансової, оборонних підприємств і силових відомств. В той же час Державна потреба в навчанні

володінням і використанням спортивної зброї відповідальності по відношенню до зброї та високий рейтинг українських спортсменів за кордоном потребують цільової спонсорської підтримки.

4. Одне з наступних важливих проблемних питань існування стрілецького спорту є утруднення провозу та переміщення спортивної зброї по території України та за її межі. З моменту реорганізації МВС дозвільна система в Україні перестала існувати, а частина її функцій передана до Департаменту Превентивної діяльності Національної Поліції України. При переміщенні спортивної зброї по території України необхідно було отримати дозвіл на провіз в Департаменті Превентивної діяльності Національної Поліції України строком не більше ніж на три місяці. Але внаслідок прийняття деяких законодавчих Актів в сфері спорту відповідно до Постанови КМУ від 27.12.2018 № 1207 вимоги до переміщення спортивної зброї по Україні інші.

При переміщенні спортивної зброї за кордон України необхідно оформити дозвіл на тимчасовий вивіз такої зброї за кордон в Департаменті Превентивної діяльності Національної Поліції України. Законодавчо за таку операцію відповідає Поліція України. При оформленні зброї в аеропортах України митники вимагають оформлення зброї на вантажному терміналі.

Спортивна зброя в Україні належить до спортивно-навчальних закладів по всій Україні, а обліковується Національною Поліцією України. Для оформлення зброї на вантажному терміналі її повинен здати власник зброї (регіональна спортивна організація) особисто кожену одиницю за 10 діб до вильоту на змагання. При вильоті національної збірної команди України тимчасово вивозиться від 20 до 120 одиниць стрілецької зброї та боєприпаси до неї. Також навчально-спортивна робота на НТЗ постійно продовжується до останнього дня перед вильотом. Тільки так можливо привести спортсменів до піку спортивної форми.

Враховуючи до викладеного необхідно вирішити, законодавчо, разом з МВС щоб переміщення спортивної зброї по території України відбувалося відповідно до Постанови КМУ від 27.12.2018 № 1207:

- не оформлювати у митників спортивну вогнепальну зброю на вантажному терміналі.
- проводити оформлення перетину кордону України спортивної зброї за стандартною процедурою (наявність дозволу НПУ, внесення всіх номерів зброї до митної декларації).

5. Наступна проблема складається з існуючої системи придбання специфічного спортивно-стрілецького інвентарю, зброї, боєприпасів для забезпечення як дітей та молоді України, членів національної збірної команди України зі стрільби кульової не гарантує закупівлю найякісніших товарів. Забезпечення спортсменів – стрільців для участі у міжнародних змаганнях специфічними спортивно-стрілецькими товарами відповідно до Правил міжнародної Федерації стрільби. Спортсмени – стрільці у своїй

діяльності використовують спеціальну стрілецьку екіпіровку, спортивну зброю, боєприпаси до неї. Також використовується спеціальне обладнання та електронні установки. Сучасна спортивна стрільба кульова виконується виключно по електронним установкам.

Наприклад, у 2019 році головними змаганнями року були Європейські ігри. В Мінмолодьспорті було заплановано окремі придбання стрілецької екіпіровки та набоїв. Для придбання таких специфічних товарів в Управлінні "Укрспортзабезпечення" було об'явлено придбання цих товарів за процедурою відкритих торгів. В результаті, переможцями цих процедур стали фірми, які не поставили боєприпаси зовсім чи поставили стрілецьку екіпіровку не якісну та не по розмірам спортсменів, та ще й після завершення змагань. Таким чином національна збірна команда України залишилася без якісних набоїв та без екіпіровки. Не зважаючи на такі умови було завойовано дві медалі, але Федерація та тренерський колектив націлювали спортсменів на загальну перемогу на головних змаганнях року.

Пропонуємо відпрацювати механізм придбання специфічних товарів для забезпечення підготовки і участі у міжнародних змаганнях та Олімпійських іграх, зробити та зареєструвати окремий реєстр товарів, які необхідно придбати в Україні за процедурою "Одного виконавця", при чому оплату коштів здійснювати напряму виробникам товарів за кордон України чи офіційним ділерам в Україні (за наявності). Затвердити цей реєстр в Кабінеті Міністрів України.

6. В стендовій стрільбі в основному функціонує клубна система. Стрілецькі клуби, в яких практикується стендова стрільба, практично не займаються селекцією дітей та молоді з метою укомплектування національної збірної команди України, а займаються виключно комерційною та розважальною діяльністю. З моменту практичної ліквідації в ДЮСШ, СДЮШОР, УФК відділень стендової стрільби, цей вид стрільби став активно практикуватися в спортивних клубах різної форми власності. Основною метою цих клубів стали розважальна складова для засновників клубів, торгівля зброєю та надання платних послуг за стрілецьку діяльність.

7. При можливому майбутньому фінансуванні Федерації з Державного бюджету України необхідно звернутися з проханням до Кабінету Міністрів України дати необхідні доручення Міністерству фінансів України щодо розробки спільного з НОК України нормативного Акту, по якому буде здійснюватись Державне фінансування громадської організації (Федерації) та нормативного документу з роз'ясненням вимог законодавства України в частині витрачання Державних коштів на підготовку та проведення змагань в Україні, підготовку та участь у міжнародних змаганнях, придбання спортивного інвентарю та екіпіровки, формування фонду заробітної плати та принципів оплати штатних співробітників.

